Экология һәм культура – Россиянең киләчәге

ВЕНЕСУЭЛА
КОЛУМБИЯ
ГАЙАНА
СУРИНАМ
ГВИАНА (ФР.)
ПАНАМА
ЭКВАДОР
ПЕРУ
БОЛИВИЯ
ЧИЛИ
ПАРАГВАЙ
АРГЕНТИНА
УРУГВАЙ
м. Орандж
Риу-Бранку
Боа-Виста
г. Неблина (3104 м)
р. Пару
Макапа
Маражобаи
экватор
Риу-Негру
р. Жапура
р. Амазонка
р. Иса
Манаус
Сантарен
Белем
Сан-Луис
Форталеза
р. Мадейра
р. Тапажос
р. Журуа
р. Пурус
Хумаита
Крузейру-ди-Сул
Порту-Велью
Риу-Бранку
Императрис
Парнаиба
Терезина
Каатинга
м. Сан-Рока
Натал
Кампина-Гранди
Жуан-Песоа
Олинда
Ресифи
р. Сан-Франсиску
Сертао
Масейо
Аракажу
Фейра-ди-Сантана
Сальвадор
Ильеус
р. Арипуанан
р. Гуапоре
р. Шингу
р. Арагуая
р. Токантинс
р. Телис-Пирис
БРАЗИЛЬСКОЕ
ПЛОСКОГОРЬЕ
плато
Мату-Гросу
Мату-Гросу
Куяба
БРАЗИЛИА
Анаполис
Гояния
Витория-да-Конкиста
Монтис-Кларус
р. Жекитиньонья
р. Сан-Лоренсу
р. Парагвай
Убедландия
Белу-Оризонти
Кампу-Гранди
Убераба
Каратинга
2890
г. Бандейра
Витория
р. Парана
р. Паранаиба
р. Риу-Гранди
Рибейран-Прет
Жуис-ди-Фора
Дорадус
Кампинас
Волта-Редонда
Кампус
Лондрина
Нова-Игуасу
мыс Фрио
Маринга
Сан-Паулу
Рио-де-Жанейро
Сантус
Южный тропик
Игуасу
Водопад Игуасу
Куритиба
Жоинвили
Блуменау
Лажис
Флорианополис
м. Санта-Марта-Гранде
Уругвай
Санта-Мария
Кашиус-ду-Сул
Порту-Алегри
Пелотас
Риу-Гранди
80°
70°
60°
50°
40°
10°
0°
10°
20°
30°
Населенные пункты
более 10 000 000 жит.
более 1 000 000 жит.
более 100 000 жит.
менее 100 000 жит.
основные шоссе
0 200 500 1000 м

“Декларация Рио-де-Жанейро
по окружающей среде и развитию”, 1992г.

Кешенең әйләнә-тирә дөнья белән нинди проблемалары бар соң?

1. Һава
2. Сәламәтлек
3. Җир ресурслары
4. Климат
5. Чүлгә әверелү
6. Урман ресурслары
7. Төче су запасы

1800 нче елның урталарыннан Җир шарында уртача еллык температура Цельсий буенча 0,6 градуска күтәрелгән. Моның аркасында XX гасырда Җир планетасы буенча нинди үзгәрешләр булган соң?

Бөтендөнья океаны сулары 10-20 см га күтәрелгән

Швейцария бозлыкларының күләме 2/3 гә кимегән

Арктика бозларының калынлыгы җәй ахырында һәм көз башында якынча 40% ка юкарган

Африкадагы Кения тавы 92% боз массасын югалткан

Африкадагы Килиманджаро тавы үзенең 82% боз массасын югалткан

Нигер елгасының суы 40% ка кимегән

Сенегал елгасы 40-50% ка саеккан

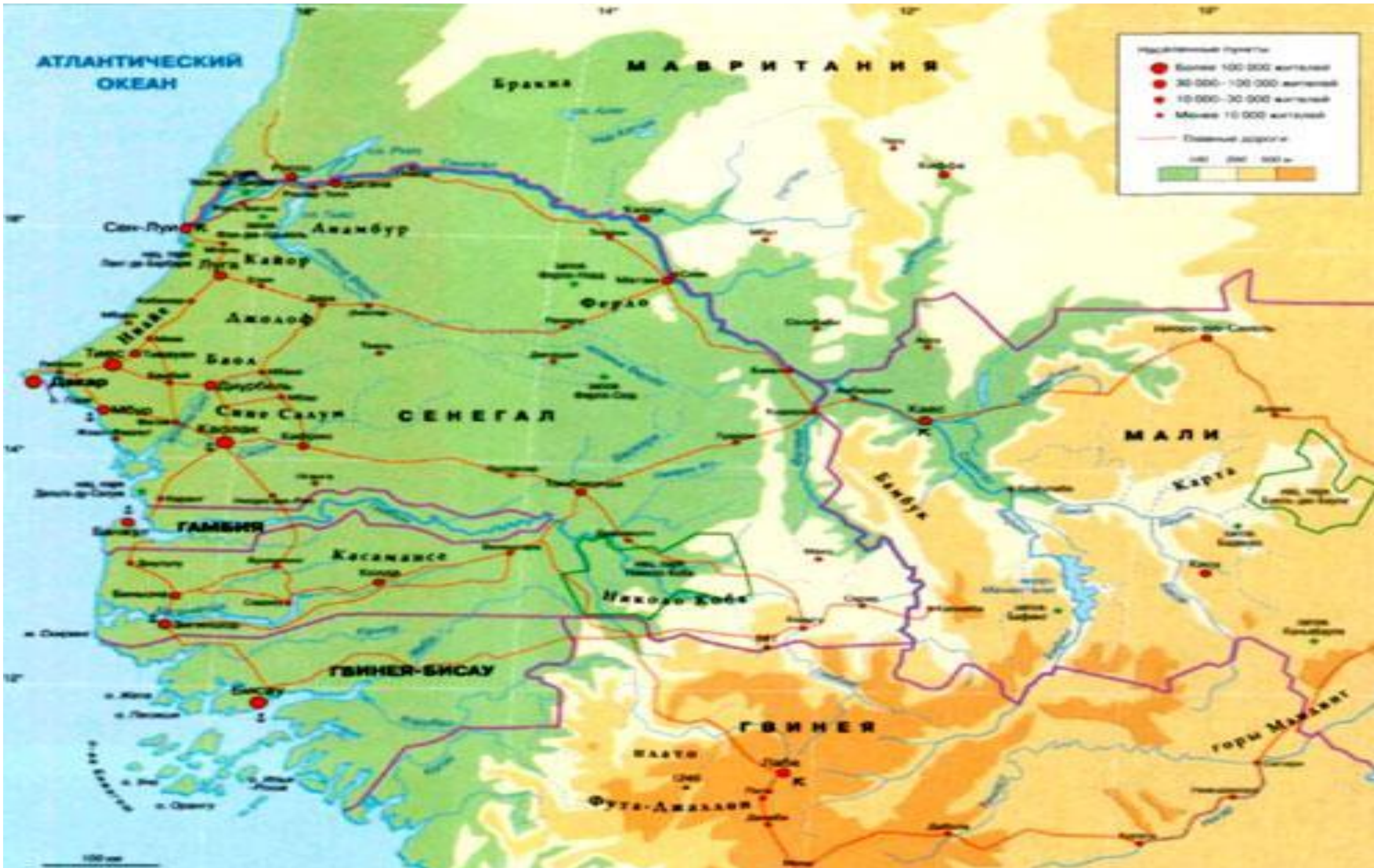

Чад күленең суы 60% ка кимегән

Тын океанындагы Вануату утравында урнашкан Латеу авылы кешеләре,су басу сәбәпле, башка җиргә күчеп китәргә мәҗбүр

Соңгы 40 елда гына да, кешелекнең бөтен тарихында кулланылган кадәр минераль ресурслар тотылган.

-137 млрд. тонна ташкүмер

-47 млрд. тонна нефть

-20 трлн. куб.м газ

-Энергетик ресурслар куллану 1000 мәртәбә арткан

-Шушы темплар белән барса, 2032 нче елга атмосферага 16 млрд. тонна углекислый газ чыгачак. Әгәр дә энергия саклаучы технологияләр кертелсә, углекислый газ ике тапкыр кимрәк чыгачак.

Культура – кешенең тормыш эшчәнлегенең характеристикасы ул.

1.Җирдәге тереклекне хөрмәт итү һәм аны кайгырту.

2.Экологик бөтенлекне саклау.

3.Социаль һәм икътисади гаделлек.

4.Демократия, ирексезләмәү, тынычлык.

Россиянең киләчәге нинди соң?

Россия үзенең үсеш юлын үзгәртергә тиешме?

Россия үсешенең ике төрле юлын күрсәтергә була:

1.Без бернәрсә дә эшләмибез, проблемалар җыелалар һәм катлауланалар, ә без бернәрсә дә эшләмәвебезне дәвам итәбез.

2.Без проблемаларны чишүнең гамәли юлларын эзлибез һәм аларны табабыз. Ләкин экологик проблемаларны чишү җиңел түгел, аларны ялгыз гына чишәргә мөмкин дә түгел. Аларны бергәләшеп чишәргә кирәк. Һәрберебез экологик проблемаларны чишүгә таба кечкенә генә булса да адым ясарга тиеш.

Без нәрсәләр эшли алабыз соң?

1.Су краннарын ябып йөрегез.

2.Ватык кран күрсәгез, зурларга мөрәҗәгать итегез.

3.Мөмкинлек булганда, хуҗалык эшчәнлеге өчен яңгыр суын җыегыз.

4.Өйдә һәм мәктәптә тәрәзә рамнарын суык кермәслек итеп ябыштырырга.

5.Тышкы ишекләрдә, алар үзләре ябылсын өчен, пружина булырга тиеш.

6. Әгәр җир астыннан пар яки кайнар су чыга икән, бу гейзер түгел, ә авария. Зурларга хәбәр итәргә кирәк.

7.Бүлмәдәге утны, телевизорны, башка электр приборларын сүндереп йөрегез.

8.Без әйберләрне азрак кулланган саен, аларның калдыклары да азрак була.